

УДК: 324.8(497.11)"2004/2016"

**Мирослав
ПУРИЋ**

историчар
Међуопштински историјски
архив Чачак

РЕЗУЛТАТИ ЛОКАЛНИХ ИЗБОРА У ЧАЧКУ 2004–2016. ГОДИНЕ

АПСТРАКТ: Овај рад представља наставак студије о томе како су Чачани гласали на локалним изборима од увођења вишепартијског система у Србији 1990. године па до данас. У првом делу студије објављени су резултати избора за одборнике Скупштине општине Чачак од 1992, када су Чачани први пут имали прилику да гласају за одборнике у свом граду, па све до локалних избора 2000. године. У овом делу рада приказани су изборни резултати свих локалних избора од 2000, па закључно са изборима обављеним на Цвећи 2016. године. Као и у претходном раду, и у овом су, поред резултата избора са свих бирачких места у Општини Чачак, објављени и спискови одборника који су ушли у локални парламенат непосредно после избора, као и графици који приказују изборне резултате и састав парламента сагледан из више углова и на основу различитих аналитичких критеријума. Такође, у раду су приказане и компаративне анализе изборних резултата појединих странака за период од увођења вишестраначја па до данашњих дана. Поред свега тога, предочени су и изборни резултати непосредно гласања за председника Општине Чачак који су сprovedени само једном, током локалних избора 2004. године.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: Република Србија, Чачак, локални избори, непосредни избори за председника општине, резултати, графици, компаративне анализе.

Чачани нису имали неких толико турбулентних дешавања у вези са локалном политичком сценом, која би довела до распуштања парламента и расписивања ванредних избора, као што је то био случај у неким другим општинама и градовима у Србији. Криза власти је било више пута, а свакако најкритичније је било 2007. године када из власти излази Демократска странка након 11 година проведених на власти у коалицији са Новом Србијом.¹ И тада

[1] До сукоба је дошло око гостовања председника ДС и Републике Србије Бориса Тадића на Телевизији Чачак и због рачуна који је телевизија испоставила ДС за то гостовање. Из тог разлога, незадовољни одборници ДС нису у Скупштини гласали за програм пословања поменуте телевизије. Нова Србија им се на то реванширала негласањем за план пословања ЈКП „Градац“, на чијем челу се налазио директор из редова ДС, после чега демократе напуштају скупштинску седницу. Јаз се продубио отпуштањем градског менаџера Општине Чачак, иначе кадра ДС, од стране председника Општине Велимира Станојевића из НС. Комуникација између коалиционих партнера, уместо између

је решење пронађено мимо посезања за крајњим мерама распуштања парламента и расписивања ванредних локалних избора. Сви локални избори у Чачку били су редовни, одржавани на сваке четири године, почев од избора 2004, па све до последњих одржаних 2016. године.

Локални избори у Чачку 2004. године

На овим локалним изборима, одржаним 19. септембра 2004. године, по први пут је при-

четири зида, водила се преко средстава информисања, што је још више затезало ситуацију. На крају су демократе иступиле из власти и прешли у коалицију, а неки њени чланови, који су били на руководећим функцијама у Општини, поднели су оставке. (М. Н. „Телевизија „пољубала“ слику коалиције“, *Чачански глас*, год. LXXV, бр. 4, (2007), 3; М. С. Александрић, „Разлаз?!“, *Чачански глас*, год. LXXV, бр. 5, (2007), 2; М. Н. „Раскол?“, *Чачански глас*, LXXV, бр. 6, (2007), 3).

Име политичке странке - предлагача	Укупно кандидата	Број гласова		Изабрано одборника	
		Укупно	Процент	Укупно	Процент
Нова Србија	75	6.951	22,74	19	25,33
Демократска странка	75	5.169	16,91	14	18,67
Социјалистичка партија Србије	75	4.642	15,19	13	17,33
Српска радикална странка	75	3.082	10,8	8	10,67
Г17+	70	1.824	5,97	5	6,67
Демократска странка Србије	68	1.819	5,95	5	6,67
Покрет снага Србије	75	1.469	4,81	4	5,33
Српски покрет обнове	75	1.422	4,65	4	5,33
Групе грађана – укупно	131	2.426	7,94	3	4,00
Демохришћанска странка Србије	75	533	1,74	/	/
Демократска алтернатива – Социјалдемократска партија	51	502	1,64	/	/
Коалиција ЛС, ЛПС и Шумадијска зелена странка	75	372	1,22	/	/
Демократска странка Рома	1	128	0,42	/	/
Чачанска партија	11	116	0,38	/	/
Народна странка	17	108	0,35	/	/

Табела 1: Укупни резултати локалних избора 2004. године.

мењен пропорционални изборни систем за одборнике по новом Закону о локалним изборима. Такође, први пут су спроведени и општи избори за председнике општина, односно градоначелнике који су, по Закону о локалној самоуправи, носиоци извршне власти.²

Локални избори у Чачку спроведени су на 103 бирачка места, на којима је могло гласати 97.236 бирача, а гласало је њих 31.546 бирача (32,44% од укупно уписаних). Неважећих листића било је 983 (3,12%).³ Чачани су бирали 75 одборника, колико је имало места у локалној скупштини, а кандидовало се 949 кандидата са 23 изборне листе. На

[2] Републички завод за статистику Србије, *Локални избори 2004. – коначни резултати* (Београд: Републички завод за статистику Србије, 2005), 3. Једино су се у 16 београдских општина (осим у Барајеву) председници општина бирали од стране одборника (*Локални избори 2004. – коначни резултати*, 3).

[3] Исто, 15. Излазност у Чачку на овим изборима била је нижа него што је то био просек у Србији, где је забележена излазност од 40,06%. Излазност у Централној Србији била је 40,59, а у Војводини 38,54 (*Локални избори 2004. – коначни резултати*, 11).

крају гласања је 9 политичких странака и других организација имало своје представнике у Скупштини општине.⁴

Резултати локалних избора у Чачку 2004. године приказани су у табели 1.⁵

Као што се види из табеле 1, на овим локалним изборима највише гласова освојила је Нова Србија, а затим Демократска странка. Социјалистичка партија Србије имала је трећи изборни резултат, док је Српска радикална странка била четврта по броју освојених гласова. За последње две наведене странке ови избори су представљали повратак у парламент Чачка, будући да у претходном сазиву нису имали ниједног одборника. Поред поменутих странака у Скупштину општине Чачка ући ће још и Г₁₇⁺, Демократска странка Србије, Покрет снага Србије, Српски покрет обнове, такође по-

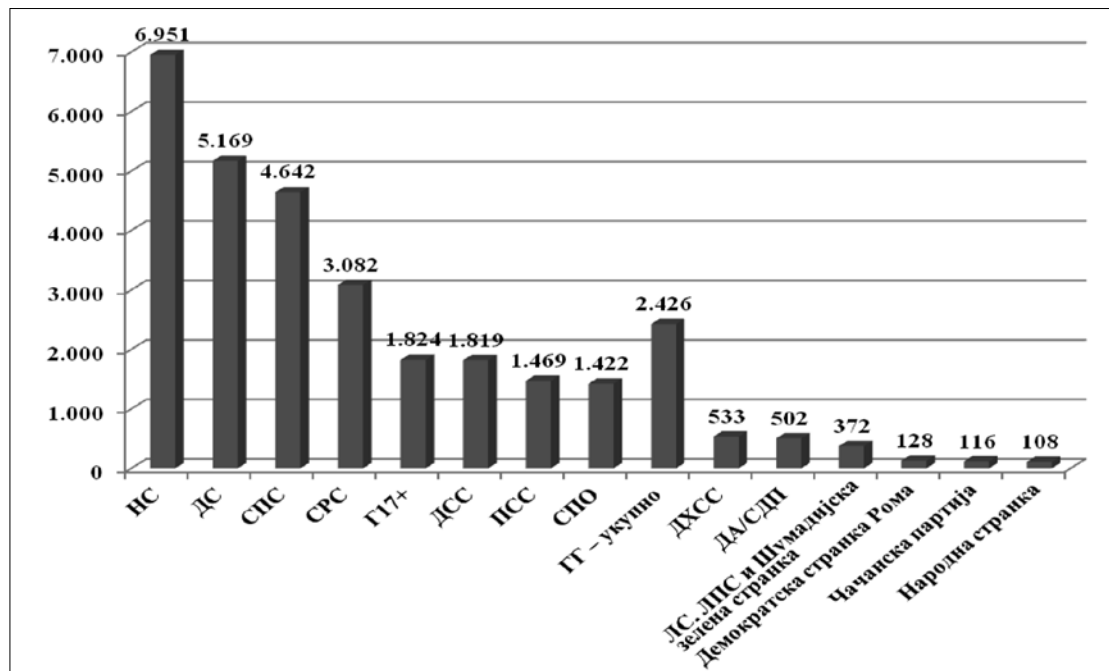
[4] Исто, 22.

[5] Подаци који су унети у табелу преузети су из: *Локални избори 2004. – коначни резултати*, 93.

вратник у чачанску Скупштину, као и представници група грађана. На основу анализе резултата гласања по бирачким местима⁶ можемо видети да је највећа излазност за-

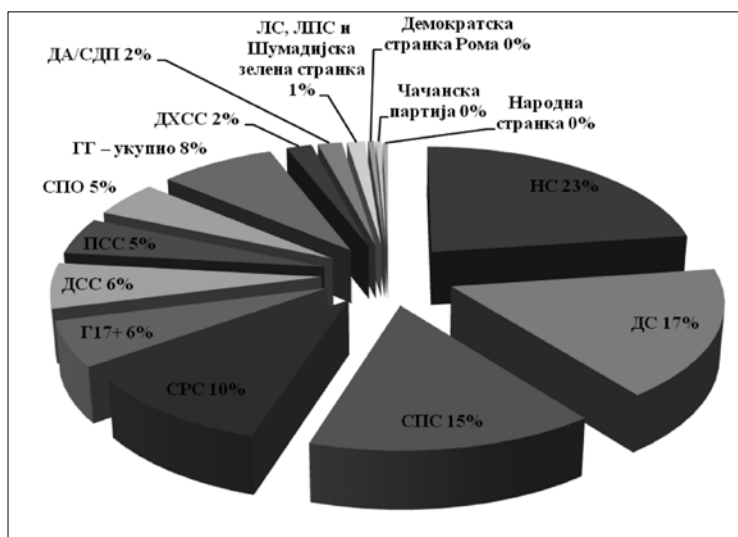
бележена на бирачком месту број 64 у Вујетинцима и (70,67%), а најмања на бирачком месту број 35 у Јанчићима (19,63%). Графички приказано резултати ових избора изгледали су овако:

[6] Види **Прилог 1** на крају овога рада (п. п. аутора).

Графикон 1: Резултати локалних избора 2004. године

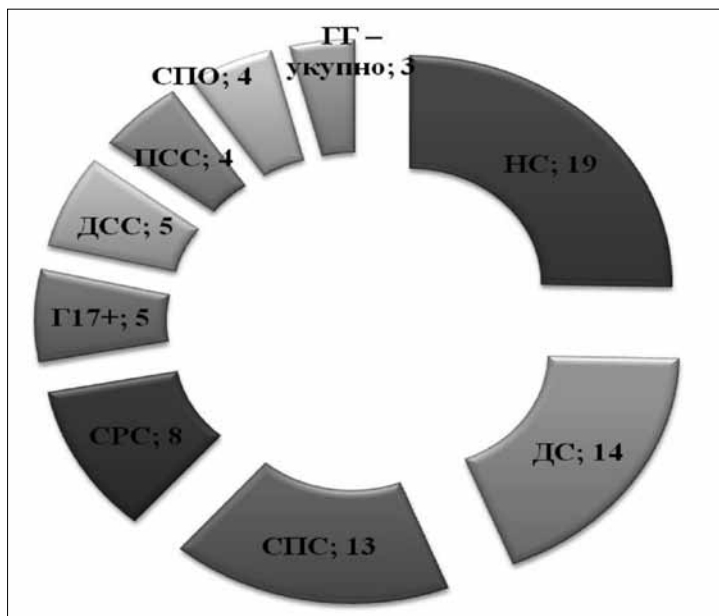
Процентуално изражено, резултати избора приказани су на следећем графикању:

Графикон 2: Резултати локалних избора 2004. године изражени у %

Што се тиче броја одборничких места, највише их је освојила Нова Србија (19), па Демократска странка (14), једно мање Социјалистичка партија Србије, осам је припало Српској радикалној странци, по пет су освојили Г₁₇⁺ и Демократска стран-

ка Србије, по четири Покрет снага Србије и Српски покрет обнове, а групе грађана освојиле су три одборничка мандата. Графички приказан, однос снага у чачанском парламенту изгледао је овако:

Графикон 3: Број освојених одборничких мандата након избора 2004. године

После избора у одборничке клупе у Чачку ушли су следећи одборници:

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Изборна листа
1.	Азањац Сања	1978.	професор музичког	ДС
2.	Арсенијевић Миломир	1954.	/	ДСС
3.	Аџемовић Душан	1933.	пензионер	СРС
4.	Баралић Душица	1970.	/	СРС
5.	Бојовић Бранко	1974.	дипломирани инжењер машинства	Г ₁₇ ⁺
6.	Васовић Драган	1936.	дипломирани инжењер електротехнике	СПС
7.	Вигњевић Ана	1976.	студент	СПС
8.	Вучетић Драган	1960.	дипломирани економиста	Г ₁₇ ⁺
9.	Гавриловић Дражмир	1948.	пензионер	ГГ
10.	Глишић Милан	1954.	машински техничар	НС
11.	Глишовић Милан	1963.	економски техничар	Г ₁₇ ⁺
12.	Гојковић Миро	1965.	бравар	НС
13.	Голић Драган	1954.	пензионер	НС
14.	Грбовић Дарко	1970.	дипломирани инжењер електротехнике	ДС

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Изборна листа
15.	Дакић Јован	1953.	грађевински инжњер	НС
16.	Доловић Драган	1954.	електро инжњер	СРС
17.	Драмићанин Радош	1943.	инжњер организације рада	СПС
18.	Драшковић Томислав	1955.	економиста	НС
19.	Ђокић Радош	1947.	ВКВ машинбравар	НС
20.	Живанић проф. др Јерослав	1951.	професор Универзитета	НС
21.	Зимоњић Радиша	1957.	професор народне одбране	ДСС
22.	Ивановић Душанка	1954.	професор	СПС
23.	Илић Велимир	1951.	дипломирани инжњер технологије	НС
24.	Илић Вељко	1950.	трговац	СПС
25.	Илић Живорад	1955.	дипломирани инжњер организационих наука	ДС
26.	Илић Војислав	1952.	професор	НС
27.	Јаћимовић Миодраг	1956.	приватник	НС
28.	Јовичић Градимир	1958.	приватник	НС
29.	Јојић Мирослав	1968.	пољопривредни техничар	НС
30.	Југовић Александар	1975.	професор српског језика и књижевности	СПО
31.	Каралић Др Весна	1958.	доктор специјалиста-гинеколог	СПО
32.	Каранац Мила	1962.	медицинска сестра	НС
33.	Каровић Мр Живота	1949.	професор физичког	ДС
34.	Кочовић Биљана	1965.	лекар	ПСС
35.	Ковачевић Милан	1971.	машински техничар	ДС
36.	Крунић Вукашин	1975.	дипломирани инжњер електротехнике	ПСС
37.	Лазовић Бранислав	1956.	дипломирани машински инжњер	ГГ
38.	Лазовић Милан	1972.	економиста	СПО
39.	Мадих Др Миломирка	1965.	доцент Агрономског факултета	НС
40.	Маркићевић Мирослав	1958.	машински техничар	НС
41.	Мелајац Мирослав	1952.	возач	СПС
42.	Миленковић Др Слободан	1963.	доктор агрономије	ДС
43.	Милетић Јован	1947.	адвокат	СПС
44.	Милошевић Др Коста	1948.	хирург	ДС
45.	Неговановић Вељко	1955.	дипломирани политиколог	СПС
46.	Недељковић Слободан	1949.	инжњер организације рада	ПСС
47.	Нешовић Др Љубиша	1943.	доктор специјалиста-психијатар	СРС
48.	Никитовић Предраг	1953.	ВКВ машинбравар	ДСС
49.	Новаковић Драган	1957.	пољопривредник	ДС
50.	Панић Радмила	1950.	приватник	ДС
51.	Перишић Наташа	1959.	правник	ДС
52.	Петковић Мирослав	1968.	дипломирани правник	ДСС
53.	Плазинић Ранка	1954.	медицинска сестра	НС
54.	Полуга Драган	1958.	машински техничар	СПС
55.	Правдић Синиша	1948.	инжњер	СПС
56.	Прелић Томислав	1949.	пољопривредник	ДС

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Изборна листа
57.	Раилић Радош	1966.	доктор ветеринарске медицине	ГГ
58.	Радивојевић Др Биљана	1962.	доктор специјалиста-неуролог	НС
59.	Радовановић Зденка	1958.	дипломирани инжењер архитектуре	Г ₁₇ ⁺
60.	Радојевић Милена	1943.	дипломирани економиста	СПС
61.	Радосављевић Радомир	1971.	пољопривредник	СПС
62.	Селаковић Душко	1979.	студент	ДС
63.	Селаковић Милица	1947.	фризер	ПСС
64.	Спасић Др Момчило	1952.	доктор специјалиста-ургентне мед.	Г ₁₇ ⁺
65.	Спасојевић Проф др Мирослав	1947.	универзитетски професор	НС
66.	Станић Верица	1953.	дипломирани инжењер металургије	СРС
67.	Стаменковић Др Светомир	1948.	професор универзитета	СПС
68.	Старчевић Станко	1949.	проф. физичког	СПО
69.	Таловић Мирослав	1948.	народни посланик	СРС
70.	Тановић Милан	1955.	бравар	СРС
71.	Танчевић Драгослав	1955.	текстилни техничар	СРС
72.	Тодосијевић Вера	1949.	фотограф	ДСС
73.	Церовић Гордана	1953.	клинички психолог	ДС
74.	Џелебџић Радиша	1958.	приватник	НС
75.	Шиљковић Др Станиша	1962.	лекар	ДС

Табела 2: *Списак одборника након избора 2004. године.*

Ако се анализира састав Скупштине након ових избора види се да је највише одборника било са факултетском дипломом (31), па са средњом стручном спремом (16). Са вишом школом било је њих осам, пет је имало звање доктора наука, а четири одборника су били приватни предузетници. По три одборника су пензионери, односно бавили су се пољопривредом, а по два су били ВКВ и КВ мајстори. По старосној структури ситуација у чачанском парламенту била је следећа:

Године живота	18-29	30-39	40-49	50-59	Преко 60
Број одборника	5	12	22	31	5
Процент	6,7	16	29,3	41,3	6,7

Табела 3: *Структура парламената према старосној доби одборника*

Што се тиче заступљености жена, у овом сазиву Скупштине њих је било 18 од укупно

75 одборника (24%), што је доста више од републичког просека.⁷

Непосредни избори за председника Општине Чачак

Поред избора за одборнике Скупштине општине, Чачани су на овим изборима имали прилику, до сада једини пут, да непосредним изборима изаберу и председника Општине. На овим изборима право гласа имало је 97. 235 становника, а гласало је 31. 528 (32,42%). Неважећих листића било 859 (2,72%).⁸ За председника Општине кандидовало се 14 кандидата, а након првог круга гласања резултати су били следећи:⁹

[7] Републички просек износио је 21,4%. У Централној Србији тај проценат је нешто мањи – 20,5%, а у Војводини већи – 23,9% (*Локални избори 2004. – коначни резултати*, 113).

[8] „Резултати избора за председника општине Чачак“, *Чачански глас*, година LXXI, бр. 38 (2004), 2–3.

[9] Подаци у табели унети према: *Службени лист Општине Чачак*, година XXXVIII, број 12 (Чачак: Скупштина општине Чачак, 21. септембар 2004), 1–2.

Ред. бр.	Име и презиме кандидата	Предлагач	Број освојених гласова	Број освојених гласова у %
1.	Зоран Глишић Цене	Чачанска партија – Чачак	244	0,77
2.	Мирјана Ђоковић	ДА – СДП – Др Небојша Ћовић	612	1,94
3.	доц. др Биљана Зорнић	ПСС – Богољуб Карић	1.253	3,97
4.	Александар Југовић	СПО – Вук Драшковић	1.539	4,88
5.	Драган Ковачевић	ГГ „Ковач – биће боље“	537	1,70
6.	Драган Кузмановић Домис	ГГ „Домис“	2.420	7,68
7.	Бранислав Лазовић	ГГ „За Чачак“	1.246	3,95
8.	др Коста Милошевић	ДС – Борис Тадић	5.394	17,11
9.	Вељко Неговановић	СПС	4.030	12,78
10.	др Љубиша Нешовић	СРС – Томислав Николић	2.537	8,05
11.	Дејан Обрадовић	ДСС – Војислав Коштуница	1.220	3,87
12.	др Момчило Спасић	Г ₁₇ ⁺ – Миролуб Лабус	1.510	4,79
13.	Велимир Станојевић	НС – Велимир Илић	7.855	24,91
14.	Иван Чоловић	ГГ „Нестраначки Чачак“	266	0,84

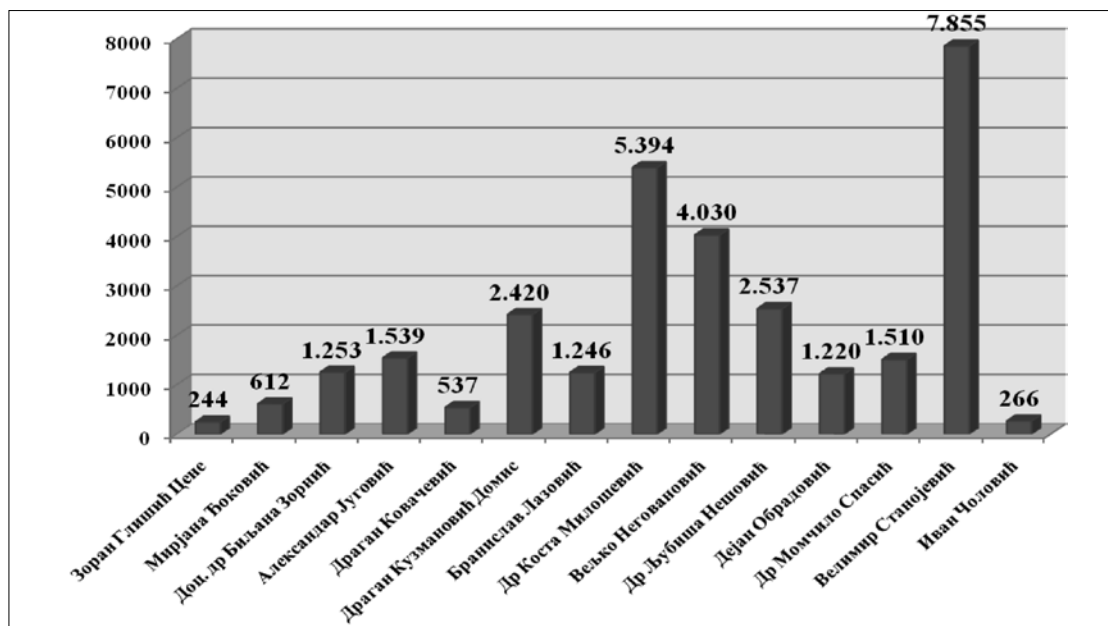
Табела 4: Укупи резултати првог круга гласања за избор председника Општине Чачак 2004. године

Као што се види на основу ових резултата, ниједан од кандидата није добио већину гласова од 50% плус један, па се због тога морало ићи у други круг гласања. Ако се погледају резултати гласања по бирачким местима¹⁰, може се видети да је највећа из-

лазност била на бирачком месту број 64 у Вујетинцима (70,67%), а најслабија је била на бирачком месту број 35 у Јанчићима (19,63%).

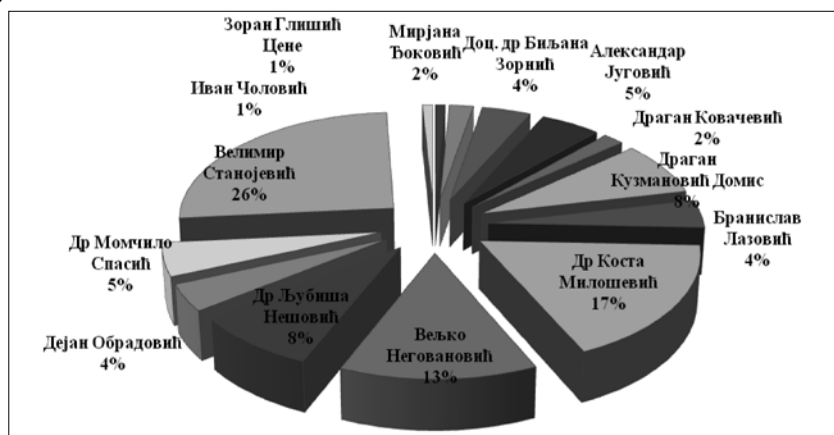
Графички приказано, претходни резултати би изгледали овако:

[10] Види Прилог 2 на крају овога рада (п. п. аутора).

Графикон 4: Резултати првог круга гласања за председника Општине Чачак 2004. године

Што се тиче процента освојених гласова сваког кандидата, он је приказан на следећем графикану:

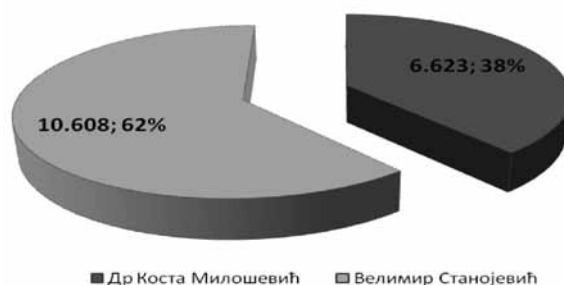
Графикон 5: Резултати првог круга гласања за председника Општине Чачак 2004. године у %

У тај други круг ушла су два најбоље пласирана кандидата, а то су у овом случају били Др Коста Милошевић испред Демократске странке и Велимир Станојевић испред Нове Србије. У другом кругу гласања право глас имало је 97.236 грађана Чачка, а гласало је њих 17.807 (18,31%). Неважећих листића било је 576 (0,59%).¹¹ Укупни резултати другог круга гласања приказани су у следећој табели:¹²

Ред. бр.	Име и презиме кандидата	Предлагач	Број освојених гласова	Број освојених гласова у %
1.	др Коста Милошевић	ДС – Борис Тадић	6.623	38,44
2.	Велимир Станојевић	НС – Велимир Илић	10.608	61,56

Табела 5: Резултати другог круга гласања за председника Општине Чачак 2004. године

Као што се види из претходне табеле, први, и за сада једини непосредно изабрани председник Општине Чачак био је Велимир Станојевић.¹³ Резултати другог круга гласања за председника Општине Чачак, изгледали би као на следећем графикану:

Графикон 6: Резултати другог круга гласања за председника Општине Чачак 2004. године

[11] „Резултати избора за председника општине Чачак“, *Чачански глас*, година LXXI, бр. 40, (2004), 2.

[12] Подаци у табели унети према: „Резултати избора за председника општине Чачак“, *Чачански глас*, година LXXI, бр. 40, (2004), 2.

[13] Први пут за председника Општине Станојевић је изабран марта 2004. године, тако да му је овај избор, непосредним гласањем, други по реду (Родољуб Петровић, Милош Тимотијевић, „Председници Општине Чачак (1944–2010)“, у: *Зборник радова Народни музеја XXXIX*, уредник Делфина Рајић (Чачак: Народни музеј 2009), 229).

Ако погледамо резултате гласања у другом кругу за избор председника Општине по бирачким местима¹⁴, можемо видети да је највећа излазност била на бирачком месту број 42 у Соколићима (55,92%), док је најмања забележена на бирачком месту број 37 у Горњој Горевници (8,77%). Анализом истих резултата гласања можемо приметити да је Станојевић најубедљивију победу остварио на бирачком месту број 65 Бресница I, где је освојио 99,01% гласова, а Коста Милошевић на бирачком месту број 1 Алваџиница I, где је освојио 64,77% гласова.

Локални избори у Чачку 2008. године

Локални избори 2008. године одржани су 11. маја по пропорционалном изборном систему, у оквиру којег је цео Чачак био једна изборна јединица. За разлику од прошлих локалних избора одржаних 2004. године, председници општина и градоначелници нису бирани непосредно по већинском систему и двокружно, већ су бирани у скупштинама од стране одборника.¹⁵

На овим локалним изборима Чачак је имао 104 бирачка места на којима је могло да гласа 99.769 гласача. Своје бирачко раво искористило је 55.860 грађана (60% од укупно уписаних бирача). Неважећих гласачких листића било је 1.411 (2,36%).¹⁶ За 75 одборничких места кандидовала су се 623 кандидата са 10 листа, а у Скупштину су ушли одборници са 7 изборних листа.¹⁷

Укупни изборни резултати на локалним изборима у Чачку 2008. године били су следећи:¹⁸

Име политичке странке – предлагача	Укупно кандидата	Број гласова		Изабрано одборника	
		Укупно	Процент	Укупно	Процент
ДСС – НС	75	17.102	29,27%	24	32%
ДС – СПО	75	12.820	21,94%	18	24%
СРС	75	8.646	14,80%	12	16%
СПС – ПУПС	75	6.460	11,06%	9	12%
ГГ – укупно	152	6.050	10,36%	4	5,33%
Г17+	69	3.454	5,91%	4	5,33%
ЛДП – Зелени	71	3.079	5,27%	4	5,33%
Покрет за Чачак	31	814	1,39%	/	/

Табела 6: Резултати локалних избора 2008. године (укупно)

На основу приказаних резултата можемо закључити да је највећи број гласова освојила коалиција НС – ДСС, а затим коалиција ДС – СПО. Трећи изборни резултат имала је СРС, а за њом иду СПС – ПУПС, Групе грађана, Г17+, ЛДП – Зелени и „Покрет за Чачак“. Ако погледамо резултате гласања по бирачким местима¹⁹, можемо видети да је највећа излазност била на бирачком месту број 76 у Премећи (72,80%), а најмања на бирачком месту број 66 Бресница II (48,50%). Графички приказано, ти резултати би изгледали овако:

[14] Види **Прилог 3** на крају овога рада (п. п. аутора).

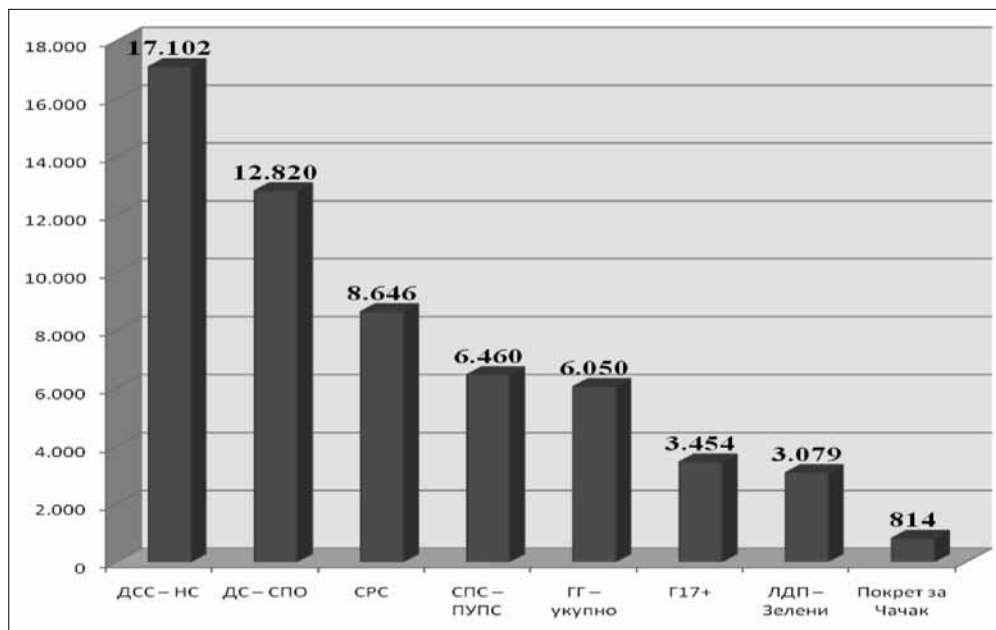
[15] Републички завод за статистику Србије, *Локални избори 2008. – коначни резултати* (Београд: Републички завод за статистику Србије, 2009), 3.

[16] Исто, 2009, 13. Излазност у Чачку на овим изборима била је незнатно нижа него у Републици, где је износила 61,20%. Излазност у Централној Србији била је 61,17%, а у Војводини 61,31% (*Локални избори 2008. – коначни резултати*, 2009, 11).

[17] Исто, 17.

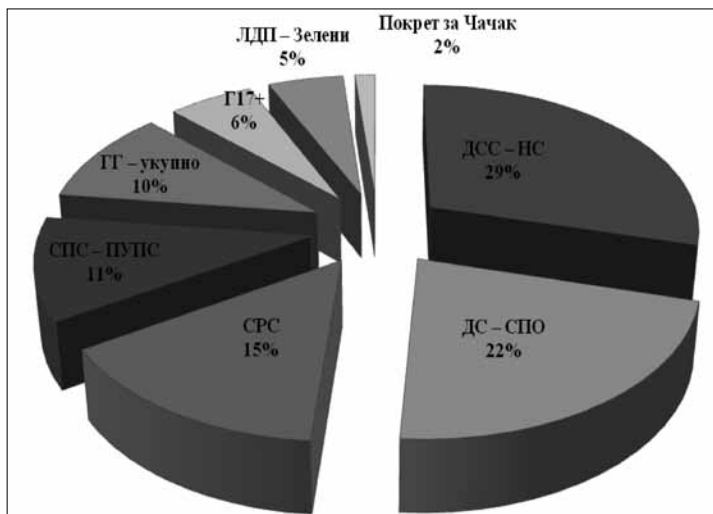
[18] Подаци за табелу преузети из: *Локални избори 2008. – коначни резултати*, 66.

[19] Види **Прилог 4** на крају овога рада (п. п. аутора).

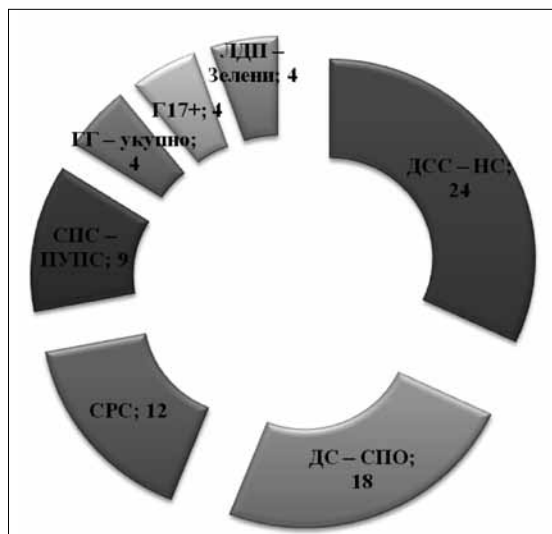
Графикон 7: Резултати гласања на локалним изборима 2008. године

Изражено у процентима, резултати избора 2008. године у Чачку изгледали би као на следећем графикону:

Графикон 8: Резултати локалних избора 2008. године у %

Што се тиче односа снага у чачанском парламенту после ових избора, то се најбоље може видети на основу следећег графикона:

Графикон 9: Распоред освојених мандаћа након избора 2008. године.

Као што се види из претходних графика, ови изборни нису донели никакву новост на чачанској политичкој сцени. Сви актери чачанског парламентаризма били су, мање-више, на истим позицијама као и након претходних избора. Једина новост је појава нове странке (ЛДП Чедомира Јовановића) која је одмах на својим првим изборима у Чачку постала парламентарна, као

и непостојање ПСС Богољуба Карића, која није ни учествовала на овим изборима.

На основу изборних резултата и расподеле мандата, у одборничке клупе након ових избора сели су следећи одборници:²⁰

[20] Подаци у табели преузети из: *Službeni list grada Čačka*, бр. 1 (Čačak: Skupština grada Čačka, 3. jun 2008); *Чачански глас*, година LXXV, бр. 14 (2008), 12; Исто, бр. 15, 13; Исто, бр. 17, 6.

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Изборна листа
1.	Станојевић Велимир	1964.	дипломирани инжењер пољопривреде	ДСС-НС
2.	Аџемовић др Снежана	1960.	лекар специјалиста-пулмолог	ДСС-НС
3.	Богићевић Ненад	1956.	пољопривредник	ДСС-НС
4.	Дамљановић мр Нада	1975.	магистар математичких наука	ДСС-НС
5.	Глишић Милан	1954.	машински техничар образовања	ДСС-НС
6.	Јаћимовић Миодраг	1956.	приватни предузетник	ДСС-НС
7.	Јојић Мирослав	1968.	пољопривредни техничар	ДСС-НС
8.	Кузмановић Милун	1961.	саобраћајни техничар	ДСС-НС
9.	Марић Милош	1968.	пољопривредни техничар	ДСС-НС
10.	Кнежевић Зорица	1966.	економски техничар	ДСС-НС
11.	Минић Милијан	1958.	машински техничар	ДСС-НС
12.	Недељковић Мирослав	1961.	пољопривредник	ДСС-НС
13.	Никитовић Предраг	1953.	ВКВ машин бравар	ДСС-НС
14.	Остојић Милован	1946.	дипломирани економиста	ДСС-НС
15.	Петковић Мирослав	1968.	дипломирани правник	ДСС-НС
16.	Обрадовић Љиљана	1962.	адвокат	ДСС-НС
17.	Плазинић Ранка	1954.	здравствени радник	ДСС-НС

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Изборна листа
18.	Петровић Мирослав	1974.	адвокат	ДСС-НС
19.	Петровић Милисав	1958.	пензионер	ДСС-НС
20.	Радуловић Синиша	1951.	алатничар	ДСС-НС
21.	Рајичић Миодраг	1963.	дипломирани економиста	ДСС-НС
22.	Новаковић др Весна	1971.	доктор медицине	ДСС-НС
23.	Срњић Видосав	1954.	пољопривредник	ДСС-НС
24.	Чикирић Лазар	1965	професор	ДС-СПО
25.	Поповић Дмитар	1959.	дипломирани инжењер грађевине	ДС-СПО
26.	Азањац-Шишовић Сања	1978.	професор музичке културе	ДС-СПО
27.	Васовић Стојан	1969.	дипломирани инжењер електротехнике	ДС-СПО
28.	Вујадиновић Слободан	1943.	пензионер	ДС-СПО
29.	Грбовић Дарко	1970.	дипломирани инжењер електротехнике	ДС-СПО
30.	Ерић Томислав	1962.	дипломирани правник	ДС-СПО
31.	Живковић Зоран	1971.	дипломирани инжењер инд. менаџмента	ДС-СПО
32.	Лазовић Милан	1972.	дипломирани економиста	ДС-СПО
33.	Маринковић Анђелка	1969.	дипломирани психолог	ДС-СПО
34.	Миленковић Мирјана	1979.	апсолвент	ДС-СПО
35.	Милошевић др Коста	1948.	хирург	ДС-СПО
36.	Михаило Тања	1969.	преводилац	ДС-СПО
37.	Пешић Јоле	1966.	фриго- механичар	ДС-СПО
38.	Пурић Мирослав	1977.	апсолвент историје	ДС-СПО
39.	Романдић Зоран	1960.	хирург	ДС-СПО
40.	Старчевић Станко	1949.	професор физичког васпитања	ДС-СПО
41.	Церовић др Радосав	1959.	доктор биолошких наука	ДС-СПО
42.	Чекеревац Жељко	1971.	машински техничар	ДС-СПО
43.	Лазовић Бранислав	1956.	дипломирани инжењер машинства	ГГ „За Чачак“
44.	Милошевић Томо	1960.	доктор агрономских наука	ГГ „За Чачак“
45.	Сандић Милован	1962.	предузетник	ГГ „За Чачак“
46.	Симовић Божидар	1951.	радник	ГГ „За Чачак“
47.	Неговановић Вељко	1955.	дипломирани политиколог	СПС-ПУПС
48.	Бојовић Зоран	1939.	дипломирани економиста	СПС-ПУПС
49.	Ђукић Стана	1954.	дипломирани правник	СПС-ПУПС
50.	Мариновић Петар	1970.		СПС-ПУПС
51.	Мелајац Мирослав	1952.	возач	СПС-ПУПС
52.	Михаиловић Хранислав	1940.	пензионер	СПС-ПУПС
53.	Полуга Драган	1958.	машински техничар	СПС-ПУПС
54.	Радовановић Драган	1947.	просветни радник	СПС-ПУПС
55.	Ристановић Миладин	1941.	дипломирани инжењер технологије	СПС-ПУПС
56.	Пантовић Предраг	1965.	приватни предузетник	ЛДП-Зелени
57.	Властелица Раде	1969.	дипломирани електроинжењер	ЛДП-Зелени
58.	Марковић Стојан	1959.	ФТВ продуцент	ЛДП-Зелени
59.	Митровић Звонко	1964.	дипломирани инжењер архитектуре	ЛДП-Зелени
60.	Муњић Мирко	1957.	дипломирани правник	СРС
61.	Ђуровић Сретен	1954.	трговац	СРС
62.	Марковић Рашко	1962.	инжењер	СРС
63.	Суботић Миладин	1949.	пензионер	СРС
64.	Вујичић др Момчило	1958.	професор Универзитета	СРС

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Изборна листа
65.	Станић Верица	1953.	дипломирани инжењер металургије	СРС
66.	Танчевић Драгослав	1955.	текстилни техничар	СРС
67.	Јовановић Јованка	1964.	виши електротехничар	СРС
68.	Павловић Милисав	1954.	радник	СРС
69.	Станојевић Радомир	1951.	радник	СРС
70.	Ђирковић Андрија	1956.	техничар	СРС
71.	Младеновић др Светлана	1958.	лекар специјалист-физијатар	СРС
72.	Спасић др Момчило	1952.	доктор медицине	Г ₁₇ ⁺
73.	Вучетић Драган	1960.	дипломирани економиста	Г ₁₇ ⁺
74.	Вучић Милка	1966.	дипломирани инжењер информатике	Г ₁₇ ⁺
75.	Благојевић др Слободан	1979.	доктор медицине	Г ₁₇ ⁺

Табела 7: Списак одборника после избора 2008. године

Ако анализирамо овај списак одборника видећемо да је највећи број њих са завршеним факултетом (35), затим следе они са средњом школом (18), пензионера је било 4, по троје је било са вишом школом, односно

предузетника и пољопривредника, два су КВ радника и један ВКВ радник. У овом сазиву Скупштине били су и један магистар и три доктора наука. Старосну структура одборника можемо видети на следећој табели:

Године живота	18–29	30–39	40–49	50–60	Преко 60
Број одборника	2	14	25	28	6
Процент	2,7	18,6	33,3	37,3	8

Табела 8: Структура Скупштине 2004. према годинама старости одборника

После ових избора жене су у чачанској Скупштини биле заступљене са 15 својих представница (20%), што је знатно мање него у претходном сазиву парламента (24%), али и од републичког просека (21,21%).²¹

Након конституисања Скупштине, њени одборници су за председника Општине Чачак изгласали Велимира Станојевића, кандидата Нове Србије.²²

Локални избори у Чачку 2012. године

На општим изборима одржаним на Ђурђевдан, 6. маја 2012. године, Чачани су гласали на 104 бирачка места, а њих 100.496 било је уписано у бирачки списак. И ови избори су спроведени по пропорционалном изборном систему. На изборе је у Чачку изашло 57.445 бирача (излазност од 57,16%).²³ Важећих листића било је 54.780, док је неважећих било 2.632 (4,58%). Укупни резултати локалних избора у Чачку 2012. године били су следећи.²⁴

[21] У централној Србији тај проценат износио је 20,22, док је у Војводини износио 24,19 (Локални избори 2008. – коначни резултати, 8).

[22] Станојевић је на место градоначелника Чачка изабран 2. јуна 2008. године (Петровић, Тимотијевић, „Председници Општине...“, 229).

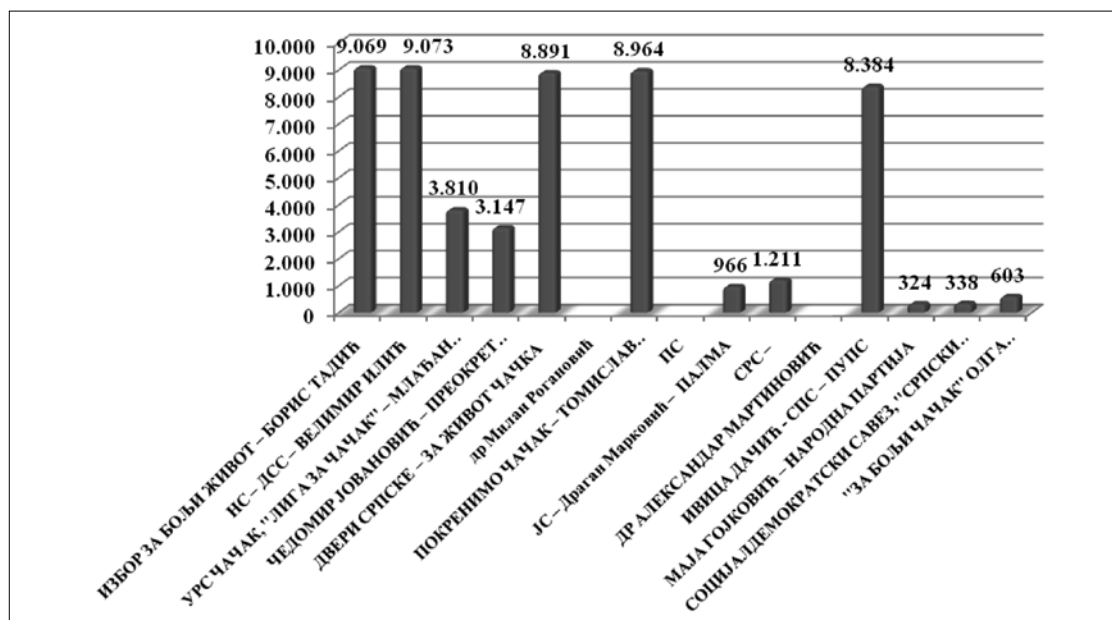
[23] Ова излазност је била у складу са републичком излазношћу на овим изборима која је износила 57,88%, а виша је од излазности у Централној Србији – 55,18%, и Војводини – 51,74% (Републички завод за статистику Србије, Локални избори 2012. – Република Србија – коначни резултати (Београд: Републички завод за статистику Србије, 2012), 11).

[24] *Službeni list grada Čačka*, br. 12 (Čačak: Skupština grada Čačka 7. мај 2012), 2–4. Подаци у табели преузети су из истог *Službenog lista*.

Ред. бр.	Назив изборне листе	Број гласова	Број гласова у %	Број одборничких мандата
1.	ИЗБОР ЗА БОЉИ ЖИВОТ – Борис Тадић	9.069	15,79	14
2.	НС – ДСС – Велимир Илић	9.073	15,79	14
3.	УРС ЧАЧАК, „ЛИГА ЗА ЧАЧАК“ – Млађан Динкић	3.810	6,63	5
4.	Чедомир Јовановић – ПРЕОКРЕТ ЛДП, СПО	3.147	5,48	4
5.	ДВЕРИ СРПСКЕ – ЗА ЖИВОТ ЧАЧКА – др Милан Рогановић	8.891	15,48	13
6.	ПОКРЕНИМО ЧАЧАК – Томислав Николић – СНС – ПСС БК – ПС	8.964	15,6	13
7.	ЈС – Драган Марковић Палма	966	1,68	0
8.	СРС – др Александар Мартиновић	1.211	2,11	0
9.	Ивица Дачић – СПС – ПУПС	8.384	14,59	12
10.	Маја Гојковић – НАРОДНА ПАРТИЈА	324	0,56	0
11.	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКИ САВЕЗ, „СРПСКИ СЛОБОДАРСКИ ПОКРЕТ“ – др Момчило Вујичић	338	0,59	0
12.	„ЗА БОЉИ ЧАЧАК“ Олга Јакшић, ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА МАКЕДОНАЦА – НАЦИОНАЛНА МАЊИНА	603	1,05	0

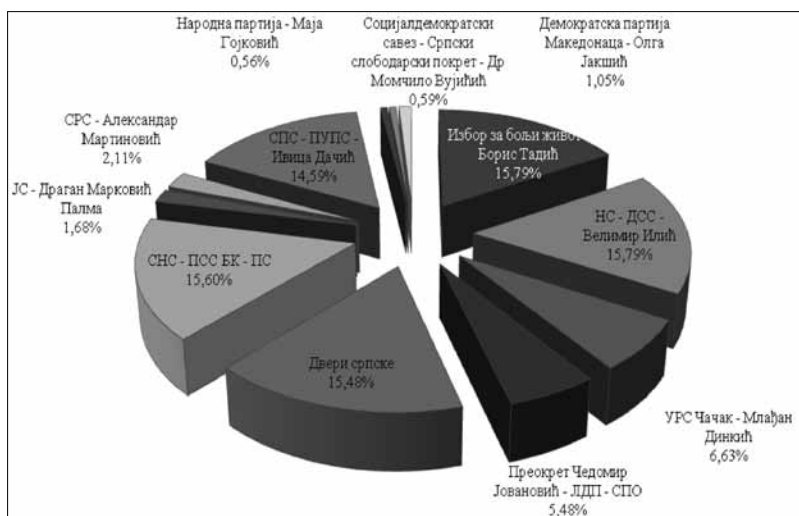
Табела 9: Резултати локалних избора 2012. године (укујни)

Ако погледамо резултате видимо да је највише гласова освојила коалиција НС – ДСС, а разлика између ње и другопласиране коалиције „Избор за бољи живот“ износила је само четири гласа. Тесно је било и између трећепласиране СНС и четвртопласираних Двери, где је разлика била 73 гласа. Иначе, ове две странке су се први пут појавиле у Чачку управо на овим изборима. Пета је била коалиција око СПС, шести УРС, странка настала уједињењем Г₁₇⁺ и Уједињених региона Србије, а седма коалиција ЛДП – СПО. То су уједно биле и листе које су ушле у Скупштину града Чачка након ових избора. Графички приказано, ти резултати би изгледали као на следећем графикону:

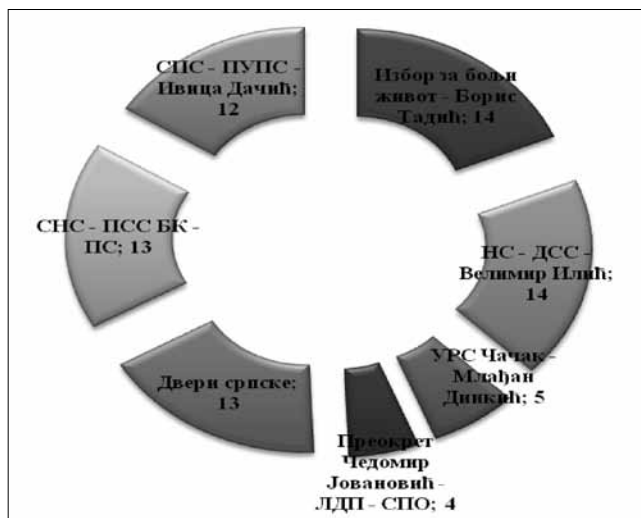
Графикон 10: Резултати локалних избора 2012. године (укујни)

Изражени у процентима ти резултати би изгледали овако:

Графикон 11: Резултати избора 2012. године изражени у %

Ситуација је, што се одборничких мандата тиче била више него изједначена. По 14 мандата освојиле су коалиције НС – ДСС и коалиција око председника Србије Бориса Тадића (тј. ДС-а), за њима иду СНС и Двери са по 13, затим СПС – ПУПС са 12, УРС са пет и ЛДП – Зелени са четири одборничка мандата. Графички приказан однос снага у чачанском парламенту након ових избора изгледао је овако:

Графикон 12: Распоред одборничких мандата након избора 2012. године

Ако анализирамо резултате ових избора по бирачким местима²⁵ можемо закључити да је највећа излазност била на бирачком месту број 76 у Премећи (76,85%), а најмања на бирачком месту број 35 у Јанчићима (40,88%).

[25] В. Прилог 5 на крају рада (п.п. аутор).

Новина ових избора је што су одборници морали, на основу члана 43. *Закона о локалним изборима*, да у скупштинске клупе уђу оним редоследом којим су били наведени на изборним листама својих странака, односно предлагача.²⁶

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Изборна листа
1.	Азањац-Шишовић Сања	1978.	професор музичке културе	Избор за бољи живот – Борис Тадић
2.	Алексић Градимир	1945.	лекар	СПС-ПУПС
3.	Андрић Драган	1961.	професор физике	Избор за бољи живот – Борис Тадић
4.	Бисенић Драган	1973.	струковни физиотерапеут	ЛДП-СПО
5.	Богосављевић-Бошковић Снежана	1964.	професор Универзитета	СПС-ПУПС
6.	Бојовић Бранко	1974.	дипломирани инжењер машинства	УРС
7.	Бојовић Душица	1979.	дипломирани правник	Двери српске
8.	Бојовић Зоран	1939.	дипломирани економиста	СПС-ПУПС
9.	Бојовић Милан	1977.	дипломирани економиста	НС-ДСС
10.	Брајовић Драган	1963.	магистар електротехнике	Избор за бољи живот – Борис Тадић
11.	Брковић Душко	1968.	магистар агрономских наука	Избор за бољи живот – Борис Тадић
12.	Вељовић Радомирка	1952.	професор	НС-ДСС
13.	Вулићевић Мирјана	1967.	инжењер машинства	Избор за бољи живот – Борис Тадић
14.	Вучетић Драган	1960.	дипломирани економиста	Избор за бољи живот – Борис Тадић
15.	Вучић Милка	1966.	дипломирани инжењер информатике	УРС
16.	Гавриловић-Дамњановић Јелица	1947.	пензионер	НС-ДСС
17.	Гавриловић Владица	1974.	економиста за царине и порезе	НС-ДСС
18.	Грбић Љубодраг	1961.	дипломирани економиста	УРС
19.	Драгутиновић Славица	1963.	специјалиста ургентне медицине	СНС-ПСС-ПС
20.	Драшкић Милан	1968.	дипломирани економиста	НС-ДСС
21.	Драшковић Бојан	1979.	дипломирани правник	СНС-ПСС-ПС
22.	Ђенадић Ацо	1963.	електро-инсталатер	Двери српске
23.	Ђоковић Мирјана	1966.	дипломирани економиста	СНС-ПСС-ПС
24.	Ђукић Стана	1954.	дипломирани правник	СПС-ПУПС
25.	Живанић Јарослав	1951.	професор Универзитета	НС-ДСС
26.	Живковић Предраг	1970.	дипломирани ФТВ продуцент	Избор за бољи живот – Борис Тадић
27.	Илић Војислав	1952.	магистар педагошких наука	НС-ДСС
28.	Јовановић Борко	1979.	дипломирани инжењер електротехнике	УРС
29.	Јовановић Данка	1963.	дипломирани инжењер архитектуре	СНС-ПСС-ПС

[26] *Službeni list grada Čačka*, br. 14, (Čačak: Skupština grada Čačka 13. jul 2012), 1–3.

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Изборна листа
30.	Југовић Братислав	1980.	професор физичког васпитања	СНС-ПСС-ПС
31.	Крушчић Радомир	1961.	дипломирани инжењер машинства	НС-ДСС
32.	Лазовић Бранислав	1956.	дипломирани инжењер машинства	Избор за бољи живот – Борис Тадић
33.	Лазовић Милан	1972.	дипломирани економиста	ЛДП-СПО
34.	Луковић Раденко	1952.	дипломирани економиста	СНС-ПСС-ПС
35.	Мелајац Мирослав	1952.	возач	СПС-ПУПС
36.	Милинковић Мира	1979.	магистар биолошко-техничких наука	Избор за бољи живот – Борис Тадић
37.	Миленковић Мирјана	1979.	апсолвент	Избор за бољи живот – Борис Тадић
38.	Милојковић Анђелија	1956.	дипломирани инжењер пејзажне архитектуре	НС-ДСС
39.	Милошевић Драго	1958.	професор Универзитета	СНС-ПСС-ПС
40.	Милошевић Коста	1948.	хирург	Избор за бољи живот – Борис Тадић
41.	Милошевић Томо	1960.	доктор агрономских наука	Избор за бољи живот – Борис Тадић
42.	Митровић Миљисав	1955.	доктор агрономских наука	СПС-ПУПС
43.	Митровић Звонко	1964.	дипломирани инжењер архитектуре	СНС-ПСС-ПС
44.	Неговановић Вељко	1955.	дипломирани политиколог	СПС-ПУПС
45.	Ненадић Слободан	1977.	радник	Двери српске
46.	Новаковић Никола	1953.	кореограф	Двери српске
47.	Обрадовић Бошко	1976.	професор	Двери српске
48.	Обрадовић Саша	1964.	дипломирани правник	НС-ДСС
49.	Обреновић Радисава	1937.	правник	СПС-ПУПС
50.	Остојић Предраг	1980.	студент	Двери српске
51.	Пантовић Предраг	1965.	приватни предузетник	ЛДП-СПО
52.	Пантовић Радојица	1962.	дипломирани економиста	СНС-ПСС-ПС
53.	Плазанић-Цикић Гордана	1972.	предузетник	СНС-ПСС-ПС
54.	Плазанић Милан	1963.	професор Универзитета	НС-ДСС
55.	Полуга Драган	1958.	машински техничар	СПС-ПУПС
56.	Поповић Дмитар	1959.	дипломирани инжењер грађевине	Избор за бољи живот – Борис Тадић
57.	Поповић Тања	1970.	професор	Двери српске
58.	Пешић Јоле	1966.	економиста	Избор за бољи живот – Борис Тадић
59.	Рацковић Радисав	1983.	пољопривредник	Двери српске
60.	Радојевић Александар	1965.	лекар специјалиста-пнеумофтизиолог	СНС-ПСС-ПС
61.	Радовановић Драган	1947.	просветни радник	СПС-ПУПС
62.	Ракићевић Александар	1984.	економски техничар	НС-ДСС
63.	Ранковић Александар	1981.	електротехничар	Двери српске
64.	Ранковић Љиљана	1979.	професор	Двери српске

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Изборна листа
65.	Ристановић Миладин	1941.	дипломирани инжењер технологије	СПС-ПУПС
66.	Рогановић Милан	1969.	лекар	Двери српске
67.	Рубаковић Биљана	1960.	професор	Двери српске
68.	Симовић Надежда	1957.	дипломирани економиста	СНС-ПСС-ПС
69.	Спасић Момчило	1952.	доктор медицине	УРС
70.	Спасојевић Мирослав	1947.	професор Универзитета	НС-ДСС
71.	Танасковић Александар	1974.	дипломирани економиста	Двери српске
72.	Танасковић Мирослава	1942.	дипломирани економиста	НС-ДСС
73.	Терзић Бранкица	1956.	приватни предузетник	ЛДП-СПО
74.	Трифунковић Игор	1976.	дипломирани инжењер електротехнике	СНС-ПСС-ПС
75.	Цвијовић Наташа	1971.	магистар техничких наука	СПС-ПУПС

Табела 10: *Списак одборника након избора 2012. године*

Ако погледамо списак видећемо да је највећи број одборника имао факултетску диплому (44), затим завршену средњу школу (8), шест њих је имало звање доктора наука и завршену вишу школу, а пет звање магистра. У овом сазиву чачанске Скупштине била су и три приватна предузетника, те по један КВ радник, пољопривредник и пензионер. Што се тиче структуре Скупштине по старосној доби одборника, она је изгледала овако:

Године живота	18-29	30-39	40-49	50-60	Преко 60
Број одборника	2	18	22	23	10
Процент	2,7	24	29,3	30,7	13,3

Табела 11: *Структура Скупштине по старосној доби одборника после избора 2012. године*

У овом сазиву Скупштине града Чачка било је 23 одборнице (30,07%), што је више од републичког просека, као и просека у Региону Шумадије и Западне Србије.²⁷

За градоначелника Чачка, одлуком одборника Скупштине града, изабран је Војислав Илић, кандидат Нове Србије.

Локални избори у Чачку 2016. године

Ови избори за одборнике града Чачка одржани су на Цвети, 24. априла 2016. године. Истог дана одржани су и избори за Скупштину Републике Србије, као и покрајински избори за Скупштину Војводине. На овим изборима у Чачку бирало се 75 одборника на 104 бирачка. Право гласа имао је 99.371 гласач, а то право искористило је њих 56.295 (56,65%). Неважећих листића било је 1.781 (3,16%). За ове изборе у Чачку поднето је 12 изборних листа.²⁸ Укупни резултати ових избора приказани су на следећој табели:²⁹

[27] Просек на нивоу Републике износио је 28,61%, а просек у Шумадији и Западној Србији 27,83% (Локални избори 2012, 97).

[28] Резултати избора за одборнике Скупштине града Чачка – одржаних 24. априла 2016. године (Чачак: Изборна комисија града Чачка, 25. април 2016), док. бр. 013-3-58/2016-IV-7.

[29] Подаци у табели унети према: Резултати избора за одборнике Скупштине града Чачка, одржаних 24. априла 2016. године; Службени лист града Чачка, година XLX, број 10 (Чачак: Скупштина града Чачка, 25. април 2016); http://www.cacak.org.rs/Odbornici_Skupstine_grada-63-1 (преузето 10.06.2016. године).

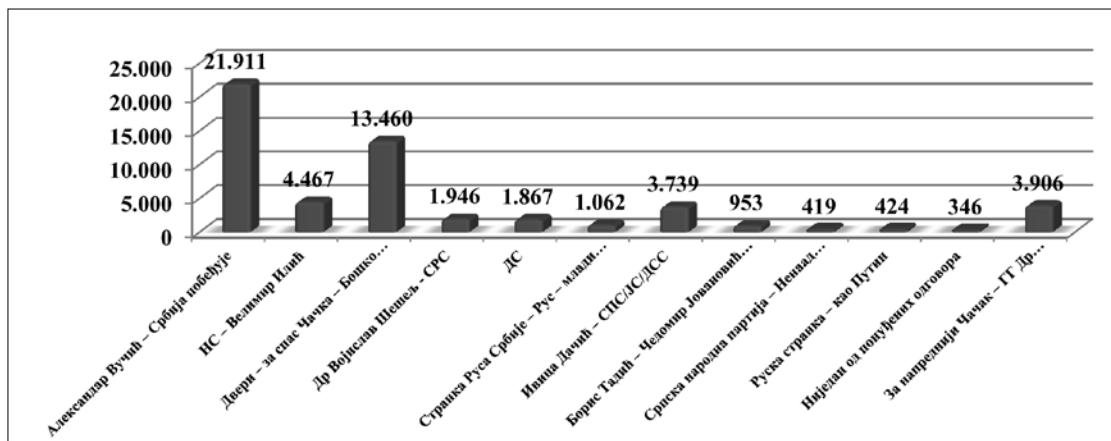
Ред. бр.	Назив изборне листе	Број освојених гласова	Број освојених гласова у %	Број освојених одборничких мандата	Број освојених одборничких мандата у %
1.	Александар Вучић – Србија побеђује	21.911	38,92	35	46,67
2.	НС – Велимир Илић	4.467	7,93	7	9,33
3.	Двери – за спас Чачка – Бошко Обрадовић	13.460	23,91	21	28
4.	Др Војислав Шешељ – СРС	1.946	3,46	0	0
5.	ДС	1.867	3,32	0	0
6.	Странка Руса Србије – Рус – млади за Чачак	1.062	1,89	1	1,33
7.	Ивица Дачић – СПС/ЈС/ДСС	3.739	6,64	5	6,67
8.	Борис Тадић – Чедомир Јовановић – Савез за бољи Чачак – СДС/ЛДП	953	1,69	0	0
9.	Српска народна партија – Ненад Поповић	419	0,74	0	0
10.	Руска странка – као Путин	424	0,75	0	0
11.	Ниједан од понуђених одговора	346	0,61	0	0
12.	За напреднији Чачак – ГГ Др Александар Радојевић	3.906	6,94	6	8

Табела 11: Укућни резултати локалних избора 2016. године

Као што се види из табеле, цензус је прешло шест изборних листа и њихови одборници ће чинити чачански парламент у наредне четири године. Највише гласова, а самим тим и одборничких места, освојила је листа коју је предводио Александар Вучић, друга по броју гласова била је листа Двери, трећа НС – Велимир Илић, четврта ГГ Др Александар Радојевић, пета СПС/ЈС/ДСС, и шесто место освојила је мањинска листа Странка Руса Србије. Ових шест листа су прешле цензус и ушле у Скупштину града Чачка. Оно што је код ових избора интересантно јесте то што Нова Србија, први пут од како је наступала на локалним изборима у Чачку, није имала најбољи изборни резултат, већ је по броју гласова била трећа. Такође, после ових избора, Демократска странка први пут од 1992. године није имала ни једног одборника у чачанској Скупштини.

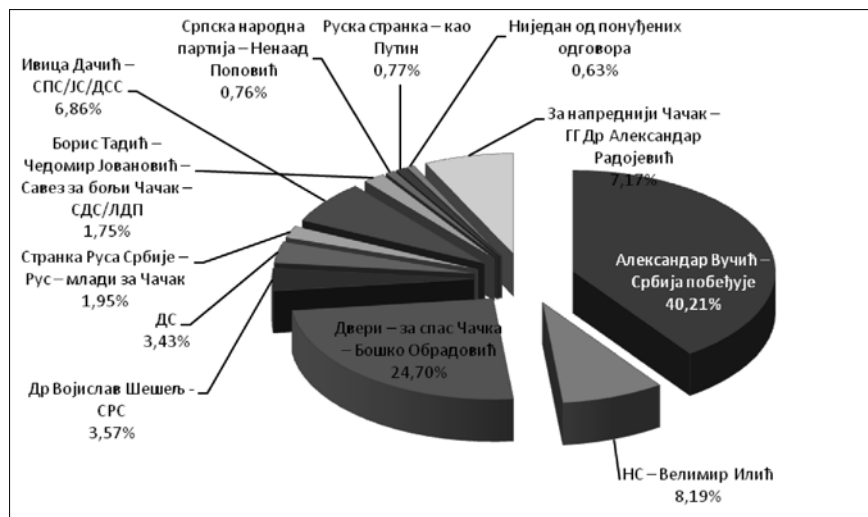
Ако погледамо резултате избора по бирачким местима, видећемо да је највећа излазност забележена на бирачком месту број 78 у Брезовици (78,21%), а најмања је забележена на бирачком месту број 35, бивша основна школа „Бјелиш“ (37,1%).³⁰ Графички приказани резултати ових избора изгледали би овако:

[30] Резултате ових избора, по бирачким местима, види у **Прилогу 6** на крају овога рада (п. п. аутора).

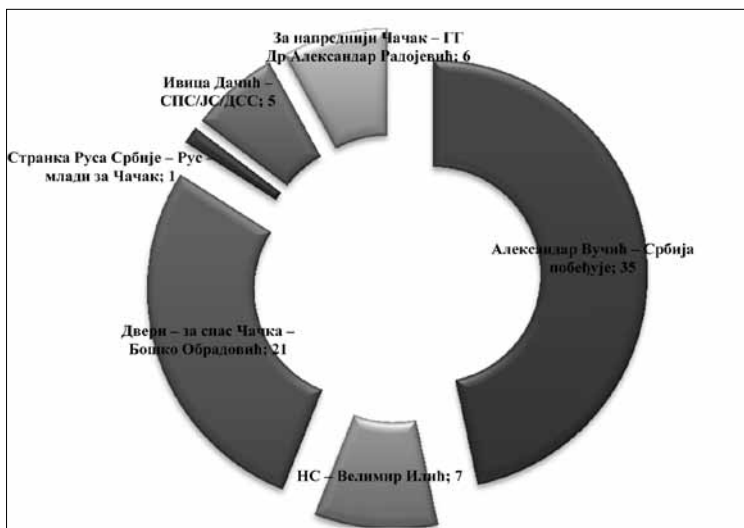
Графикон 13: Резултати локалних избора 2016. године

Изражено у процентима, резултати би изгледали као на следећем графикону:

Графикон 14: Резултати избора 2016. године изражени у %

Према броју освојених одборничких мандата, распоред снага у чачанском парламенту изгледао је овако:

Графикон 15: Број освојених одборничких мандата

Према овом броју освојених мандата, а сходно редоследу на изборним листама, у Скупштину града Чачка ушли су следећи одборници:

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Предлагач
1.	Тодоровић Милун	1969.	дипломирани инжењер индустријског менаџмента	СНС
2.	Трифунковић Игор	1976.	струковни инжењер електротехнике	СНС
3.	Ђоковић Мирјана	1966.	дипломирани мастер економиста	СНС
4.	Луковић Раденко	1952.	дипломирани економиста	СНС
5.	Милић Владан	1967.	доктор ветерине	СНС
6.	Јовановић Вера	1961.	струковни васпитач	СНС
7.	Јевђовић Милорад	1945.	пензионер	ПУПС
8.	Радосавчевић Владимир	1960.	дипломирани машински инжењер	ПС
9.	Ракић Олгица	1960.	новинар	СДПС
10.	Максимовић Александар	1962.	дипломирани агроном	СНС
11.	Павловић Радош	1965.	доктор наука	СНС
12.	Драгутиновић Славица	1963.	примаријус доктор ургентне медицине	СНС
13.	Радојевић Душан	1990.	инжењер менаџмента	СНС
14.	Лечић Раденко	1967.	металоглодач	СНС
15.	Марјановић Гордана	1949.	дипломирани психолог	СНС
16.	Митровић Звонко	1964.	дипломирани инжењер архитектуре	СНС
17.	Чоловић Радојле	1970.	дипломирани професор разредне наставе	СНС
18.	Луковић Јасменка	1960.	струковни економиста	СНС
19.	Јаковљевић Војин	1986.	дипломирани менаџер	СНС
20.	Ђуровић Драгутин	1953.	аутоелектричар	СНС

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Предлагач
21.	Павловић Бранка	1958.	дипломирани правник	ПУПС
22.	Кривокућа Миланко	1973.	алатничар	СНС
23.	Ђуровић Тихомир	1959.	електротехничар	СНС
24.	Ђирић Милованка	1963.	хемијски техничар	ПС
25.	Максимовић Милан	1996.	програмер	СНС
26.	Спасовић Љубиша	1961.	грађевински техничар	СНС
27.	Мартаћ Оливера	1964.	пољопривредник	СНС
28.	Мијаиловић Александар	1984.	аутомеханичар	СНС
29.	Јаћимовић Миодраг	1956.	дипломирани менаџер	СНС
30.	Вукић Сузана	1995.	студент	СНС
31.	Тутуновић Миленко	1953.	пензионер	ПУПС
32.	Мајсторовић Милољуб	1956.	пољопривредник	СНС
33.	Вукајловић Ивана	1984.	мастер физичког васпитања	СНС
34.	Наумовић Никола	1988.	дипломирани менаџер у бизнису	СНС
35.	Лонгвинов Иван	1975.	дипломирани економиста	СНС
36.	Обрадовић Бошко	1976.	професор српског језика и књижевности	Двери
37.	Рогановић Милан	1969.	доктор медицине	Двери
38.	Рубаковић Биљана	1960.	професор	Двери
39.	Ружичић Предраг	1940.	пензионер	Двери
40.	Танасковић Александар	1974.	дипломирани економиста	Двери
41.	Живковић Радмила	1947.	пензионер	Двери
42.	Ђендић Драган	1975.	предузетник	Двери
43.	Ђурчић Братислав	1955.	професор машинства	Двери
44.	Дробњак Душица	1981.	дипломирани економиста	Двери
45.	Божовић Александар	1988.	економиста	Двери
46.	Ђенадић Ацо	1963.	електроинсталатер	Двери
47.	Тановић Лидија	1961.	дипломирани економиста	Двери
48.	Каличанин Миленко	1959.	електроинжењер	Двери
49.	Шипетић Ђорђе	1982.	инжењер архитектуре	Двери
50.	Петровић Љиљана	1973.	правник	Двери
51.	Рацковић Радисав	1983.	пољопривредник	Двери
52.	Сретенковић Александар	1974.	електротехничар	Двери
53.	Прокић Милица	1976.	професор	Двери
54.	Ненадић Слободан	1977.	радник	Двери
55.	Јевтић Предраг	1954.	пензионер	Двери
56.	Матовић Оливера	1979.	магистар економије	Двери
57.	Велимир мр Илић	1951.	магистар техничких наука	НС
58.	Станојевић Велимир	1964.	дипломирани инжењер пољопривреде	НС
59.	Новаковић др Весна	1971.	доктор специјалиста опште медицине	НС
60.	Живанић проф. др Јерослав	1951.	доктор техничких наука	НС
61.	Спасојевић проф. др Мирослав	1947.	редовни професор	НС
62.	Лазаревић Ана	1977.	дипломирани економиста	НС

Ред. бр.	Презиме и име одборника	Година рођења	Занимање	Предлагач
63.	Видојевић Горан	1963.	ветеринарски техничар	НС
64.	Неговановић Вељко	1955.	дипломирани политиколог	СПС
65.	Стаменковић проф. др Светомир	1948.	професор Универзитета	СПС
66.	Цвијовић мр Наташа	1971.	магистр техничких наука	СПС
67.	Петковић Мирослав	1968.	дипломирани правник	ДСС
68.	Словић Владимир	1988.	струковни инжењер	ЈС
69.	Радојевић др Александар	1965.	доктор медицине	ГГ Александар Радојевић
70.	Танасковић Братислав	1966.	дипломирани инжењер електротехнике	ГГ Александар Радојевић
71.	Пауновић Светлана	1969.	доктор биотехничких наука	ГГ Александар Радојевић
72.	Пешић Јоле	1966.	економиста	ГГ Александар Радојевић
73.	Миловановић Љиљана	1968.	доктор специјалиста социјалне медицине	ГГ Александар Радојевић
74.	Стовраг Тања	1971.	лекар	ГГ Александар Радојевић
75.	Јовановић Тамара	1977.	дипломирани филозоф	Странка Руса Србије

Табела 12: Сјисак одборника њосле избора 2016. њодине

Што се тиче стручне спреме одборника, у овом сазиву Скупштине града Чачка највише их је било са завршеним факултетом (36), затим следе они са завршеном вишом школом (11), један мање је са средњом школом, пет има статус пензионера, исто толико је и доктора наука, по три су магистри и пољопривредници, а по један је приватни предузетник и пољопривредник. Што се тиче структуре Скупштине по старосној доби одборника, она је приказана у следећој табели:

Године живота	18–29	30–39	40–49	50–60	Преко 60
Број одборника	6	10	20	25	14
Процент	8	13,3	26,7	33,3	18,7

Табела 13: Сјтаросна сјрукјтура Скујшћине града Чачка њосле избора 2016. њодине

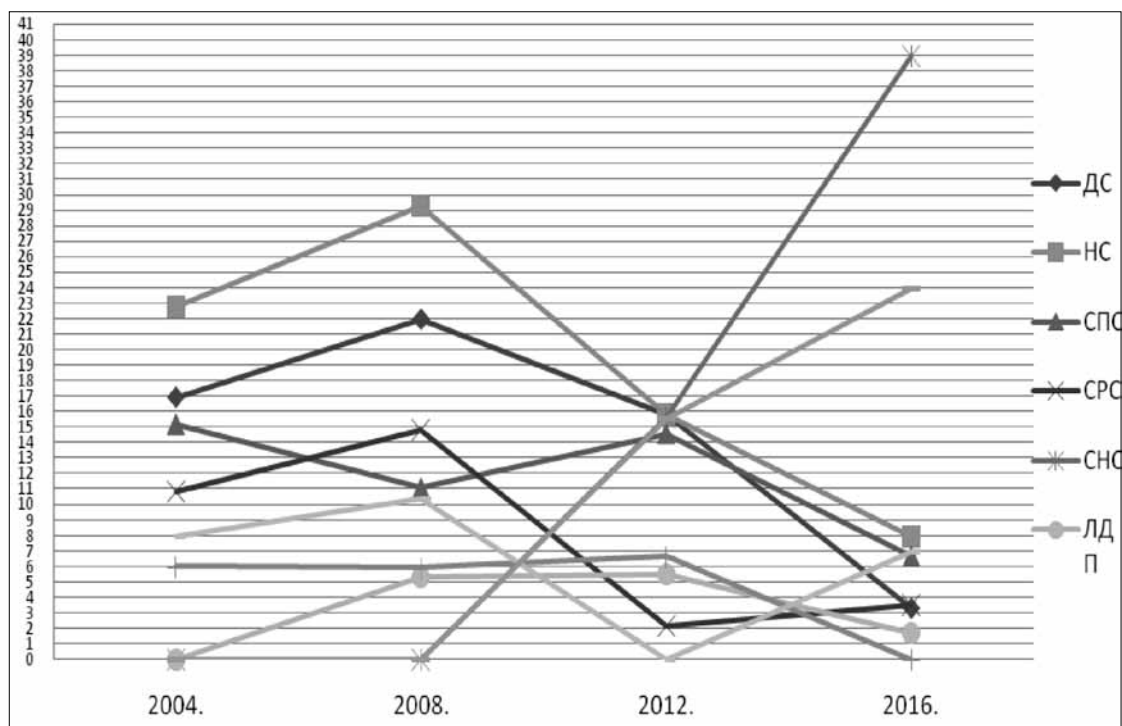
Као што се из приказане табеле види, трећина одборника је имала између 50 и 60 година старости и они су били најзаступљенија старосна групација у овом сазиву Скупштине града Чачка. Што се заступљености жена у овом сазиву, она је износила 32% (24 одборнице).

*

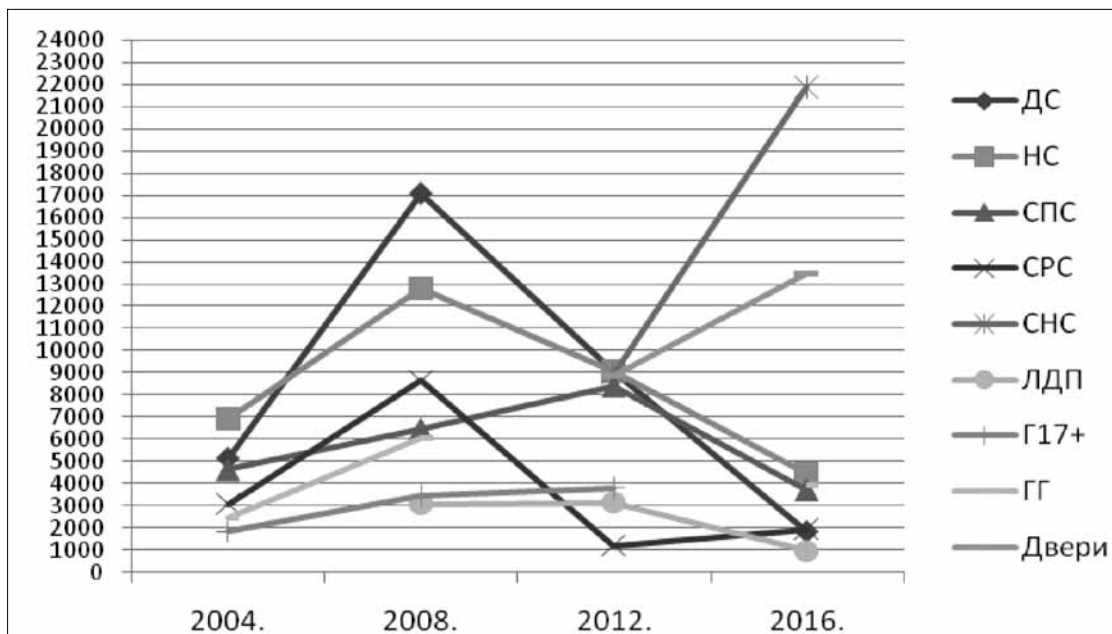
Иако избори одржани у периоду који овај рад обухвата нису били толико кључни и значајни као рецимо избори 1996. или 2000. године, ипак су били далеко од неинтересантних. Они су доносили неке промене и изненађења у политичком животу Чачка која се нису баш могла предвидети. С једне стране, избори 2004. године вратили су у парламентарни живот неке странке које су изборима 2000. године изопштене из чачанског парламента, док су, са друге стране, избори 2016. године Демократску странку учинили

ванпарламентарном, што је био преседан за 24 године вишестраначја у овом граду. Исти избори, последњи и у тренутку писања овога рада још увек актуелни, послали су у опозицију Нову Србију и њеног лидера Велимира Илића после 20 година проведених на челу града. Како је се кретао рејтинг појединих странака на локалним изборима у Чачку од 2004. до 2016. године може се видети на следећим графиконима. Требло би напоменути да су се странке чији је (не) успех анализиран и чији су изборни резултати приказани на графиконима често удруживале у коалиције. Тако је на пример, на изборима 2008. Нова Србија је била у коалицији са ДСС, Демократска странка са

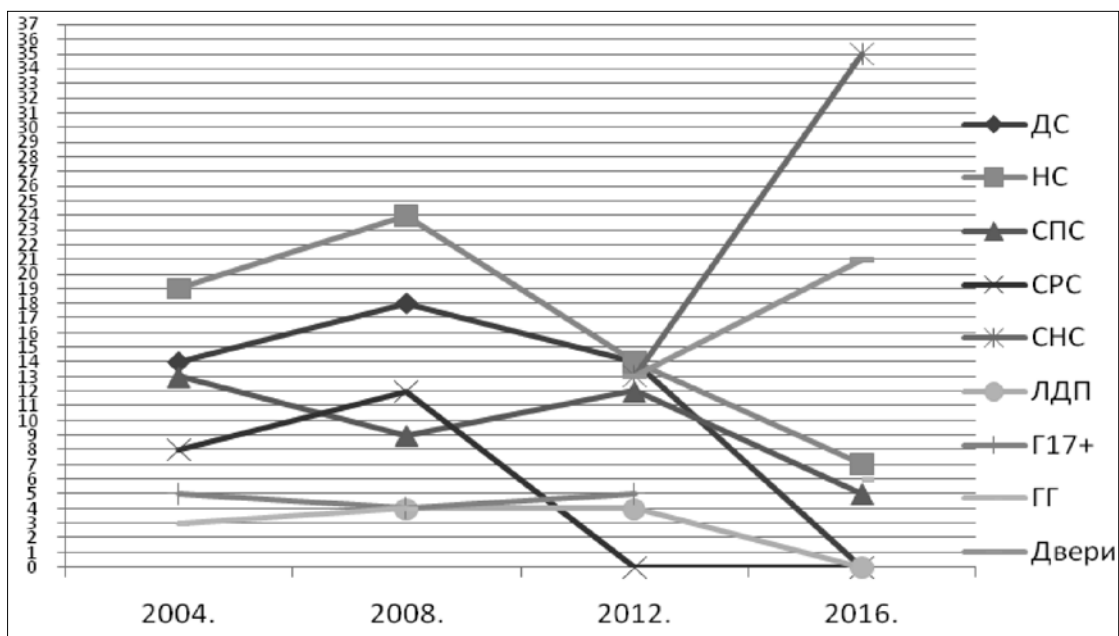
СПО, а СПС са ПУПС. На следећим изборима ЛДП је био у коалицији са СПО, Демократе са Зеленим и ГГ Бранко Лазовић, а СПС и НС су остале у истим коалицијама као и на изборима 2008. године. На последњим одржаним локалним изборима у Чачку СПС је био у коалицији са ДСС и Јединственом Србијом, ПУПС је ступио у савез са СНС у којој се налазио и СПО, док се ЛДП ујединио са СДС-ом Бориса Тадића. Освојени гласови тих коалиција приписивани су њиховим носиоцима, тј. доминантнијој странци у коалицији. У вези са изборима 2016. године, требало би напоменути да се под ГГ подразумева ГГ Др Александра Радојевића „За напреднији Чачак“.

Графикон 16: Рејтинги појединих странака изражен у % на локалним изборима 2004-2016. године

Графикон 17: Рејтинги појединих странака изражен према броју освојених гласова на локалним изборима 2004-2016. године

Графикон 18: Рејтинги појединих странака изражен према броју освојених одборничких мандата на локалним изборима 2004-2016. године

Ако анализирамо претходне графиконе, можемо уочити да је рејтинг неких странака растао од избора до избора, док су друге падале. Највећи раст имају СНС и Двери које су се у политичком животу Чачка појавиле на изборима 2012. године. СНС је на својим првим изборима забележила резултат од 8.964 гласа, (15, 6% од укупно гласалих бирача) и 13 одборничких мандата. Већ на следећим изборима они освајају 21.911 гласова (12.947 гласова више) или 38,92% и чак 35 одборничких мандата (22 више). Што се тиче Двери, оне су на изборима 2012. освојиле 8.891 глас (15,48% гласова) и 13 одборничких мандата, а само четири године касније 13.460 гласова (4.569 гласова више) или 23,91% и 21 одборнички мандат (8 више).

Што се тиче друге групације странака, највећи пад свакако је забележила ДС која је на изборима 2008. освојила 12.820 гласова (21,94%) и 18 одборничких мандата, да би на изборима 2012. пала на 9.069 гласова (3.751 глас мање) или 15,79% и 14 одборничких мандата (4 мање), а на последњим доживела потпуни дебакл освојивши 1.867

гласова (чак 10.953 гласа мање него на изборима 2008.) или 3,32% и ниједан одборнички мандат. Велики пад забележили су и радикали и социјалисти. Радикали су 2008. доживели раст броја гласова са 3.082 (10,8%) колико су освојили 2004. до 8.646 (14,80%) колико освајају 2008. године (раст од 5.564 гласа). Такође су добили и више мандата (са 8 на 12), али су 2012. године пали на 1.211 гласова или 2,11% (7.435 гласова мање него 2008.) и остали без одборничких мандата. На изборима 2016. године они освајају 1.946 гласова (735 више) или 3,46%, али поново не успевају да уђу градски парламент. Што се тиче социјалиста, они од 2004. до 2008. бележе раст са 4.642 на 6.460 гласова (1.813 гласова више), али су у процентима пали са 15,19% на 11,06%, као и у броју мандата (са 13 на 9). Социјалисти раст бележе и на следећим изборима 2012. када ће освојити 8.384 гласа (1.924 гласа више) или 14,59% и 12 мандата. Међутим, ту се њихов успон завршава. На последњим изборима они освајају 3.739 гласова (4.645 гласова мање) или 6,64% и 5 одборничких мандата (6 мање).

RESULTS OF LOCAL ELECTIONS IN ČAČAK IN 2004 – 2016

During the period from 2000 to 2016, the citizens of Čačak went to the polls four times in order to choose their representatives for the Municipal Council, and later for the City Assembly. In Serbia, since 2004, the delegates have been elected according to the proportional representation system, where the voters do not vote for a candidate nominated by a political party or movement, but for an electoral list. The citizens of Čačak went to the polls for local elections every four years, which means that there were no early elections, but only regularly scheduled elections. The elections held during the period presented in this paper, might not have been as dramatic and fatal as the elections in the previous decade, but, however, they brought certain local political surprises and unexpected political changes. The elections held in 2004 were special because they brought back to the political scene some parties which were left out of the parliamentary life of Čačak by the election of 2000. Moreover, together with the election of

the Assembly councillors, direct elections for the Mayor have been held for the first and only time. The following elections held in 2008 did not bring important changes comparing to the previous ones, however, the elections held in 2012, brought great political uncertainty in Čačak, since as many as five lists had from 14 – 12 councillors in the Assembly, of, at that time already, the City of Čačak. The last local elections in Čačak, also brought certain changes. On one hand, these elections have made official the political domination of one party and political take-off of another young party on the political scene whose leader was from Čačak. On the other hand, these elections were also marked by failure and political degradation of once strong and inapproachable parties in Čačak. The ups and downs of political parties in Čačak, during the period from 2004 to 2016 have been presented on special charts offering a better overview of changes in ratings and results for different parties, from one election to another.

Miroslav Purić

Les résultats des élections locales à Cacak des années 2004-2016

Pendant la période de l'année 2000 à l'année 2016, les citoyens de Cacak allèrent aux bureaux de vote quatre fois, afin de choisir leurs représentants dans le Conseil de leur municipalité, plus tard de leur ville. Les élus pour les députés en Serbie, depuis l'année 2004, furent choisis suivant le système électoral proportionnel, où l'on ne vota plus pour une personnalité déterminée, présentée aux élections de la part d'un certain parti et mouvement politique, mais pour une liste électorale. Les citoyens de Cacak allèrent aux bureaux de vote pour les élections locales tous les quatre ans, ce qui veut dire qu'il n'eurent pas d'élections anticipées, mais que toutes les élections furent régulières. Les élections, pour la période présentée dans cette étude, ne furent peut-être pas aussi dramatiques et fatales que les élections de la décennie précédente, mais elles amenèrent ainsi certaines surprises politiques locales et des redistributions politiques inattendues. Les élections en 2004 furent spécifiques en ce que sur la scène politique locale revinrent des partis qui, lors des élections de l'année 2000 furent expulsées de la vie parlementaire de Cacak. De même, pa-

rallèlement avec les élections des conseillers, furent menées pour la première fois, et une seule fois seulement, des élections directes pour le Maire. Les élections suivantes de l'année 2008 n'apportèrent pas de changements significatifs par rapport aux précédentes mais, par contre, les élections menées durant l'année 2012 apportèrent une grande incertitude politique à Cacak, vu que cinq listes même eurent entre 14–12 conseillers dans l'Assemblée, déjà Assemblée de la ville de Cacak alors. Les dernières élections locales à Cacak apportèrent également certaines modifications. D'un côté, ces élections régularisèrent la domination politique d'un parti et l'envolée politique d'un jeune parti sur la scène politique, dont le leader provint de Cacak. D'un autre côté, ces élections furent marquées aussi par la chute et le débâcle politique de certains, autrefois partis puissants et absolus à Cacak. Les hauts et les bas des partis politiques à Cacak, de la période de l'année 2004 à l'année 2016, furent présentés sur des graphiques à part, où les changements de classement et de résultat d'élection en élection, pour certains partis, peuvent être aperçus le plus clairement.